

Egerváry József

Apróságok

2022

Impresszum

Kiadó: Egervári József
Szerkesztette: Egervári József
Lektorálta: Horák Andrea Kankalin
Borítókép: Egervári József
Fotó: @Pálinkás Éva – portrék

ISBN 978-615-01-6855-5

Kiadás éve: 2022

EGERVÁRY JÓZSEF

APRÓSÁGOK

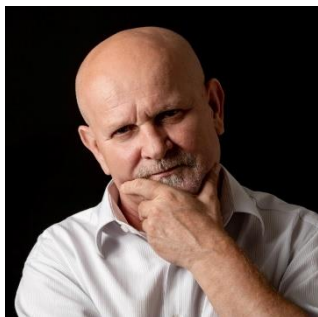
2022

Ajánlás

Noha hivatalosan nem létezik ilyen kategória – és reális számítások szerint aligha számíthatunk az irodalmi beiktatására –, tény, hogy Egerváry József fölöttébb „emberséges” prózát ír. Olyat, ahol még a vitriolba mártott tollal rögzített sorok mögött is ott sejlik valami egészen nagylelkű, együttérző összekacsintás. Jelen kötetében sincs ez másképp, amelynek szórakoztatóan groteszk darabjai abban is megerősítik az olvasót, hogy a klasszikus hősök nagyívű, patetikus igazságán túl létezik egy másik valóság – ami talán még inkább valóságosabb és tanulságosabb, az összes kisarkított, ironiára hangolt történésével együtt. És ínyünkre képzeljük az egri misebor zamatát, amit Vaczilek atya kortyolgat, belátjuk, hogy a tükröket néha valóban jobb lenne összetörni, és elismerjük, hogy tudunk úgy tenni, mintha az élet csupa gyönyörűség lenne, holott nem az... A „negyedmetrómegállónyi” apróságok végül belőlünk is előcsalnak egy-egy elnéző mosolyt, merthogy tudjuk, a kisszerűségükben hiteles szereplők világát nem választják el távoli galaxisok a magunkétól, és bár nem feltétlen reklámozzuk, Szerencsés Kázmér és Kosonczi Lujzi is mi vagyunk... Csak rólunk még nem írtak névre szólóan egyperces novellát.

Pápay Eszter

Előszó

Ez egy aprócska kötet, mely való-
ságosan nem is létezik, csak a vir-
tuális térben, így nem lehet kézbe
venni, megszagolni, érezni a friss
nyomdafesték illatát, nem lehet
feltenni a könyvespolcra, nem le-
het a zongora kitört lábát pótolni,
tehát nem alkalmas semmi másra,

csak olvasásra. Persze egy könyv erre való, öltön bármi-
lyen gúnyát magára, a szavak, mondatok finom szövete
melegséggel tölti el az embert. Vagy nem.

Aprócska könyv, aprócska történetek a hosszabb lélegze-
tűek mellett, melléktermékként “papírra vetve” vonaton,
buszon, parkban, kávézóban, aprócska történetek a jelen-
téktelen kisemberek felesleges küzdelmeiről, melyeknek
csak ritkán célja, hogy jobb legyen a világ, inkább csak ők
szeretnék jobban érezni magukat a bőrükben. Amennyire
lehet. Amennyire sikerül.

Egerváry József

Piacnap

Az író a teraszon ücsörgött, már hatvan éve, vörösbort kortyolgatott, pipájából kékes füst bodorodott. Parnasszus hegyét bámulta, melynek csúcsát köd takarta. Leült mellé a Halál. Kávéztak. Beszélgettek.

– Induljunk – szólt a Halál.

– Emlékezni fognak rám? – kérdezte az író.

– Nem. Talán ha néha kinéztél volna az elefántcsonttorony ablakán – válaszolta a Halál.

– Akkor menjünk – bólintott az író. Még egy pillantást vetett a ködbe burkolózó Parnasszusra és lehunyta szemét. A piacon ricsajozó emberek nem tudtak erről semmit. Azon a napon olcsóbb volt a kelkáposzta.

Ellentmondás

Kosonczi Lujzi, negyvenéves bolti eladó zuhanyozott. Furcsa gondolatai támadtak.

– A pasik idióták, azt hiszik, ha elég kemény a farkuk, akkor minden rendben van. Nincs minden rendben. Álló farkokkal sosem találhatnak bele pisiléskor a vécécsészébe. A pasik nem képesek érzékelni a finom rezdüléseket, nem értik a könnyeket, nem tudnak elmerülni a mosogatás és a porszívózás spirituális rejtelseiben. A fagyit sem szeretik igazán, pedig az hidegebb, mint a sörük. Pasik!

A meleg víz, a duzzadt csiklóján latinos táncot lejtő vízszugár csodát művelt, erőteljes orgazmusa majdnem lebontotta a virágmintás csempét a fürdőszoba faláról.

– Nincs szükség férfiakra – jelentette ki határozottan, miközben feszes, izmos testére tekerte a drapp fürdőlepedőt. Egy egész doboz jégkrémmel ült be a televízió elé, éjfélig sorozatokat nézett, aztán meztelenül bebújt az ágyba, puha takarója alá. Félálomban úgy érezte, csak jó lenne, ha átölelné egy férfiállat. Aztán elaludt. Nem álmodott semmit.

Végakarat

Vadas Gerzson úgy élte le egész életét, hogy a zúzapörköltet szerette legjobban, tarhonyával és kovászos uborkával; utána egy hideg sör.

Feleségének születés- és névnapjára, valamint házassági évfordulókra mindig vitt virágot. Nem érdekelte a világ folyása, annak adott igazat, akivel épp beszélgetett. Választópolgárként mindig eleget tett kötelességének, a szavazófülke magányában ahhoz a logóhoz húzta be az ikszet, amelyik a legszínesebbnek látszott. Aztán a szavazólap tetjére ráírta: HÜLYÉK! Gondosan összehajtotta a lapot, betette a borítékba és bedobta a szavazóurnába. Mosolyogva köszönt el a szavazóhelyiségben ücsörgőktől. Elégedett volt titkos lázadásával.

Mielőtt meghalt, azt kérte, temessenek mellé egy tányér zúzapörköltet, tarhonyával és kovászos uborkával. És a söről se feledkezzenek meg.

„Nyuggerek”

Genye Erik bekapkodta reggeli gyógyszereit, nyolc darabot, öt fehéret, egy kéket, egy sárgát és egy rózsaszínűt, utána megitta tejjel felöntött feketekávéját. Bevonult a vécére, kiolvasta a friss napi újságot, utána kezét mosott, megborotválkozott. Sajnálta, hogy nincs otthon egy Kalasnyikov.

Mariska, a csinos szomszédasszony kopogtatott be hozzá, aki állítása szerint már húsz éve nyugdíjas, de ez egyáltalán nem látszott rajta. Huncut mosollyal nyitotta szét táskája száját és Genye úr orra alá tolta. A táskában egy vasból készült csúzli, mellette egy zacskónyi fényes csapágygolyó lapult.

– Mariska, édes, maga mindig meg tud lepni – olvadozott a férfi.

– A békéért meg kell harcolni, édes úr! – nevetett pajzánul az öregasszony.

Másnap címlapon hozták az újságok a tüntetést. A demokráciáért, a jogállamiságért és a sajtószabadságért százezres nagyságrendű tömeg tüntetett a Parlament előtt. Békés tüntetés volt. Arról az öt fiatalról, akit súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba, nem szólt a fáma. Egyikőjük a kórházban életét veszítette, egy fényes csapágygolyó átszakította a koponyáját, olyan súlyos agysérülést szenvedett, hogy az orvosok nem tudták megmenteni az életét. A rendőrség ismeretlen tettes ellen nyomozást indított.

Mariska és Genye úr beült a Gerbeaud-ba. Ünnepeltek. Győztek. Kávét ittak, süteményt ettek.

– A harc még csak most kezdődik – simogatta meg Genye úr arcát Mariska.

– Mariska, édes, maga mindig meg tud lepni engem – olvadozott a férfi. – Még a végén megkérem a kezét.

Válasz

Rajtai úr úgy gondolta, Istennek tetsző módon élte az életét. Nem tudta, csak gondolta, minden este letérdelt ágya mellé a hímzett kispárnára, mely a hosszú évek alatt teljesen megkopott, nem lehetett tudni, rózsák vagy szörnyek lettek belehímézve egykor. Felesége olyankor már aludt, elmondta halkan az aktuális imát, keresztet vetett, aztán lefeküdt és mély, nyugodt álomba merült. Mindig időben, becsületesen befizette az egyházadót, a gyerekeket hittanórára járatta, ingyen javította a pap autójának karosszériáját, melyen havi rendszerességgel keletkeztek horzsolások, benyomódások és egyéb, ismeretlen eredetű sérülések.

Nyolcvankét évesen a templom melletti parkban üldögélt, egy régi, megkopott festékű kovácsoltvas padon, hallgatta a harangok zúgását, s azon gondolkodott, a Jóisten miért nem válaszolt neki soha egyetlen kérdésére sem, nem üzent neki, nem adott jelet, nem fogta kezét, nem irányította, bár nem is akadályozta semmiben sem. Úgy sejtette, pocsékba ment a sok ima, a sok idő, az egyházadó, az ingyenmunka. Csalódottnak érezte magát. Soha nem követte el semmiféle bűnt, éppúgy elfogadta a jót, mint a rosszat, nem bántott, de nem is védett meg senkit. Hinni akarta, hogy Istennek tetsző módon élte életét. Elsétált a templom mellett, a homokos úton, amikor feltűnt neki, hogy az eső utáni vizes homokba valaki belevéselt egy szö-

veget. Feltette orrára okulárját, halkan olvasni kezdte: Istennek tetsző módon élni könnyű, de emberként élni felelősség.

Sok apró gyerek rohant ki a templomból, előtte futottak el, át a homokos úton. Rajtai úr mosolyogva nézett rájuk, aztán ismét előrehajolt, hogy még egyszer elolvassa a szöveget, de már csak az apró lábnyomokat látta, egyetlen szó maradt meg épen: felelősség. Az öregember elgondolkodva indult hazafelé. Megkapta a választ. És ettől nem volt boldog. Este már nem imádkozott.

Szokásos kávé, sütemény

Rettegett az estéktől, az esték beszorították a lakás falai közé, melyek ívesen föléhajoltak, mintha fel akarták volna falni, pedig Ficzuk úr határozottan állította, hogy neki van igaza, a boldogságkeresés kifinomult technikái mit sem változtak az évezredek alatt, legfeljebb kiszámíthatatlanabban működnek. A kommunikációs sztrádát kátyúk, törések szabdalták szét, nehezen lehetett baleset, lábtörés, bokaficam nélkül végigélni az életet, pusztán csak azért, mert hiba csúszott a megértésbe, az együttérzésbe, az akarat hatékonyabban működött, mint az ölelés, összeesküvés-elméletek mentén pedig keserű a csók.

Annácskával nem jutottak dülőre, úgy tűnt, elbeszélnek egymás mellett, pedig mindketten tökéletesen értették a másikat, csak a vezérlőelvek bonyolult rendszerében mindketten önfeladásnak tekintették feltétel nélkül szeretni a másikat.

– Bolond világ ez – fakadt ki Ficzuk úr dühösen –, ami jutna, nem elég, ami járna, az meg sosem lesz.

Este álomtalanul feküdt le, reggel álomtalanul ébredt, felhívta Annácskát, háromra megbeszéltek a találkát a Gerbeaud-ba, szokásos kávé, szokásos sütemény és semmi több, a vágyak félszegen ültek a sötétben, csodára vártak, mely késett, szokás szerint.

Vacsora

Fakanos Gergely mozdulatlanul meredt feleségére, aki tövig vágta torkába a fekete nyelvű konyhakést, kicsit megforgatta, hogy a legjobb helyre kerüljön. A nyaki verőérből spriccelt a bíborvörös, habos vér.

– Mi a vacsora? – kérdezte a férfi.

– Rakott krumpli – felelte megilletődötten az asszony.

– Azt szeretem – bólintott Fakanos. Fáradtan ült le a konyhaasztalhoz, s onnantól kezdve soha többé nem verte meg feleségét.

Utána megnézték együtt a televízióban Schobert Norbi Családon belüli erőszak a disznóhús című műsorát. Aznap éjjel, szeretkezés közben – mint eddig még soha – az asszony volt felül.

A szerelem mindent megold

Ficzuk úr elkeseredetten bámulta arcát, az létezhetetlen, hogy megöregedett. Harminc évvel ezelőtt nézett utoljára tükörbe, aki most visszanézett rá, teljesen ismeretlen személy volt, gyér haj, ráncok, szarkalábak, aszott bőr a nyakon. Másnap Annácskával találkozott volna a Gerbeaudban, ám Annácska már harmadszor mondta le telefonon a harmadik találkát. Az öröklétbe göröngyös az út, bár Ficzuk úr csöppet sem csodálkozott az elutasításon. Kiment a műhelybe, behozott egy csavarhúzót, leszerelte a tükröt a fürdőszoba faláról. Aztán kivitte a szemetesbe, beleállította, a kalapáccsal egy határozott ütést mért a közepére. A tükör összetört. Probléma elrendezve.

A szerelem mindent megold.

A szeretet mindent legyőz

Gerendás Géza nyolcvan éven át nagy szeretetben élte életét, példamutató volt minden cselekedete, bölcs és megfontolt minden szava. Sokan ismerték, tisztelték őt. Áradt belőle a szeretet.

Este hazafelé sétált egy kiállításról, állítólag egy ifjú tehetség munkáit lehetett megtekinteni, de ő csak színes foltokat, elpocsékolt festéket és drága képkereteket látott.

– Pénzt vagy életet! – lépett elé a sikátor sötétjéből két rossz arcú alak.

– Nincs nálam pénz – felelte meglepődve Gerendás Géza.

– Az életem szeretetben telt, boldogságban. Mit kezdenétek vele? A szeretet mindent legyőz, életet ad, hát nem tudjátok?

A két útonálló egymásra nézett. A magas, borostás arcú az öregember torkába döfte a kést.

– Az életet választotta – röhögött rekedten a másik rabló, és átkutatta a halott férfi zsebeit.

Kezesbárányok

Komódy Marietta ölében hevert a laptop, rázta a sírás, már egy százas papír zsebkendő felét elhasználta. Hamarosan ötvenéves lesz, nincs férje, nincs pasija, az önkielégítés már nem szerez örömet. A virtuális térben tolonganak a Don Juanok, a látszat részletgazdag, ám mindig kiderül, fogalmuk sincs az igazi szerelemről, mert mind gazember, piti kis szélhámos, gyáva házasságtörő, aberrált élvhajhász. Igazságtalan a világ, Zsuzska, a szomszédasszony sokkal csúnyább, mint ő, mégis zsonganak körülötte a férfiak, he-tente váltogatja őket, ajándékokkal halmozzák el, a kedvében járnak, hangversenyre, operába, színházba hurcolják, a legjobb éttermekben vacsoráznak. Zsuzska pedig utálja őket.

– Mind egy kaptafára készült – mondogatja –, megfogod a farkát s azonnal kezesbáránnyá válik. Rajtuk állok bosszút idióta férjem helyett, aki harminc éven át megkeserítette az életemet. Harminc évet elrabolt tőlem, azt hittem, szeret, de csak a szeretőit szerette. Most visszaadom a pasiknak, ami jár nekik.

Marietta elhatározta, Zsuzskától kér tanácsot. Neki nincs miért bosszút állni, csak végre kezesbárányokat akart. De nagyon.

Árleszállítás

Semmilyen Soma elmélázva ácsorgott az utcasarkon, a Terror Háza Múzeum mellett. Elméjében árleszállítás zajlott: MINDEN EMLÉK FÉLÁRON!, villogott a felirat. Úgy érzek, tolonganak a vásárlók, megsárgult Kádár-fotók, „Fabulon a bőre őre!” plakát, nagymama receptjei, pirossal aláhúзва az ételek neve, Április négyről szóljon az ének című dal partitúrája, a balfelső sarkát kicsit megrágta az egér; Domi néni, a távoli rokon képeslapja Párizsból, aki ott is ragadt, „Fasza itt, gyerekek, gyertek ki ti is!” szöveggel, eldugott, aztán előkerült káderlapok, titkos jelentések, meghurcolt emberek sápadt arca, egy Biblia, sokáig rejtegetve a könyvespolc mögötti titkos rekeszben, Nagy László által dedikált verseskötet, melynek fedőlapjára valamikor ráborult a kávé...

Semmilyen Soma lesétált a Duna-partra, leült József Attila szobra mellé. Már semmire sem emlékezett, csak a szégyenérzet mardosta. Nem tudta megmondani, hogy miért, csak érezte, amint kivájja a szívét, csak az érzet maradt meg, azért, amit tett, és amit nem tett. Ült József Attila szobra mellett. És már soha többé nem mozdult onnan.

Élettörténet

Szittyá Kálmán árván nőtt fel. Se anya, se apa, se testvér, csak mostoha, mindenből. Sanyarú gyerekkorát nem feledhette, amikor betöltötte tizennyolcadik életévét, feljelentette a mostohákat. Mindet. Hazaárulás büntetével. Felakasztották. Mindet, mivel tökéletesen bizonyítottnak látta a bíró a hazaárulás büntettének elkövetését. Otthon csirkepörkölt volt az ebéd. Sietett a bíró haza. Nem volt hosszú tárgyalás.

Szittyá Kálmánt az ezredforduló környékén díszpolgári címmel tüntette ki Csobolya önkormányzata. Aztán meghalt.

Arctalanul

Csicsai Brünhilda szerelmes pillantással igazította meg fekete álarcát, a szerelem örök, sóhajtott egy nagyot, aztán belevetette magát öblös foteljébe. A lefüggönyözött ablakokon át nem férközött be fény a lakásba.

Három év múlva, egy zord őszi napon már nem tudta arcáról levenni fekete velencei álarcát, mintha hozzánőtt volna; én így is szép vagyok, jelentette ki, egyébként sem kell tudni senkinek, hogy én vagyok a szerelme, elég, ha érzi, elég, ha elhiszi.

Rajongtak érte a pasik, titokzatossága különös fénnel ragyogta körbe, mindenki őt akarta, de valójában senki sem érte el, senki sem kapta meg, Brünhilda válogatós és bizalmatlan volt, utálta a bunkó, közönséges férfiakat, utálta, ha valami nem úgy történik, ahogyan ő szeretné.

Egyszer egy férfi megelegelte ezt, váratlanul odalépett hozzá, letépte róla a fekete álarcot, melynek belsejében ott maradt az az arc, Brünhilda arctalanul bámult rá, aztán megrántotta vállát; legalább álarc sem kell már, mordult fel. A szerelem akkor is örök, idióta pasik!, vágott egy arctalan grimaszt, és csinált magának egy limonádét.

Statisztika

Este volt. Miután megborotválkozott, eligazította farkát alsóneműjében, Cocaj Genemodaj női ruhában billegett át a magyar határon, pontosabban a késes-szögesdrótos kerítésen, még meg sem vágta magát, a jelenlévő rendőr udvariasan segített neki; kicsit beakadt a szoknyája, el is szakadt a széle, tangája kellemetlenül bevágott hátul, a zoknikkal kitömött melltartója is félrecsúszott, szőke parókája is összekócolódott, ám már érezte a szabadság illatát. Mint köztörvényes bűnöző menekült a macedón hatóságok elől, jogerős, letöltendő börtönbüntetéstől fenyegetetten, ám határozottan állította, méltatlanul, igazságtalanul ítélték el; a magyar hatóságoknak már egy héttel előbb elküldte politikai menedékkérelmét, megjelölte érkezésének idejét, a legújabb párizsi divat szerinti ruházatát, a legújabb beszédének teljes szövegét, és egy nagy, piros X-szel áthúzott Soros-fotót.

Határozott ígéretet kapott rá, hogy Badacsonyan biztosítanak neki egy villát, valamint kiemelt nyugdíjat igényelhet a korrupció elleni harcban nyújtott kimagasló teljesítményéért. Csak mert nálunk demokrácia és jogállam van.

Az előrejelzések szerint Magyarországon száznál is többen fognak megfagyni télen, főleg a hajléktalanok és az egyedülálló idős emberek. De van még belőlük elég, jut jövő téle is.

Sorminták

Seres Emil nem volt sörös, inkább boros, meg pálinkás, semmi más nem hozta lázba a kocsmában, csak a műmárvány asztalon kacskaringózó üres pálinkás- és borospoharak sormintája. Minden nap másképp, nagy műélvezettel készítve; minden egyes pohárnak pontos helye és jelentése volt. Minden pohárhoz tartozott egy történet az ember állattá válásáról, a bűnről, a nők hátsójáról, a forint romlásáról, az olajár emelkedéséről, a papi pedofiliáról, a pokol házirendjéről, a mennyország wellness szolgáltatásairól.

Zárórakor Dugacsek, a csapos fáradtan támasztotta fejét, tudta, még öt perc, aztán Seres feltápáskodik az asztaltól, elindul az ajtó felé, már nem szól, csak int, az este betódul az ajtón, ő gyorsan lekapcsolja a lámpákat, bezárja a kocsmá ajtaját, szapora léptekkel elindul haza.

A kispolgári forgatókönyvek mindig unalmasak, csak a halál visz bele némi színt, szinte már együttérzővé válik az ember, ha némelyik törzsvendégről azt hallani, hogy nem jön többé, elütötte egy autó, netán a villamos, vonat, repülő. Mindenki meghal egyszer, az élet mégsem áll meg, mindig jönnek újak, törzsvendégileg megfelelőek, az életet próbálók, az életet nem komolyan vevők. Aztán minden kezdődik előről, csak a sorminták változnak.

Használati utasítás

Szerencsés Kázmér nagyon szerencsétlennek érezte magát, kibabrált vele a sors rendesen, a migránsveszély felfokozott harci állapotában sem volt nagyobb a farka öt centiméternél, ha nagyon erőlködött, akkor sem. Hiába szögelte ki a fürdőszoba falára a kedvenc Tesco plakátot, melyen az állt, hogy “A legkisebb is számít!”, már nem volt képes hinni az állítás igazában, még akkor sem, ha a mosógép melletti görbe tükörben teljes fegyverzetét nagynak és ellenállhatatlannak látta.

A negyvennyolcat töltötte nyáron, szűz volt még, nő soha nem látta, soha nem fogta farkát. Egy keddi napon megérkezett a csomag. Diszkrét, világosbarna csomagolásban. Odaült a konyhaasztalhoz, az ollóval végignyírta az oldalát, egy tubus és egy fiola hullott ki belőle. Este, lefekvés előtt vegyen be egy sárga kapszulát, és a krémmel kenje be hímtagját. Reggel már látható lesz az eredmény. Alul volt még valami apróbetűs rész is, de annak elolvasásával már nem bajlódott, lenyelte a kapszulát, bekente, amit be kellett kenni, aztán lefeküdt aludni.

Korán ébredt, izgatottan kirohant a fürdőszobába, lekapta a polcról a vonalzót. Öt centi. Öt. Még mindig. Aztán a kezére pillantott, mely olyan nagynak tűnt. Nagyon nagy-nak. Mi a fene történt?

Elővette a használati utasítást, orrára helyezte a szemüveget, az apróbetűs részt böngészte.

FIGYELMEZTETÉS! NE KÉZZEL, HANEM A MELLÉKELT SPATULÁVAL VIGYE FEL A KRÉMET A MEGNÖVELNI KÍVÁNT TESTRÉSZRE, MERT EGYÉBKÉNT A KÉSZÍTMÉNY NEM OTT FEJTI KI A HATÁSÁT, AHOL SZERETNÉ. A KÍVÁNT EREDMÉNY ELMARADÁSÁÉRT EZEN ESETBEN FELELŐSSÉGET NEM VÁLLUNK!

Odarohant a szemeteshez, kivette a világosbarna csomagolást, megrázta, széttepte, de abban már nem volt semmi.

Sírig tartó szerelem

Degesz Alfréd csak állt bambán már két és fél éve a bronz kandelábernek támaszkodva, kezében még a virágcsokor is lekonyult, megszáradt, a papír kifakult, ám szerelme csak nem akart megérkezni. A szerelem már csak ilyen, ha adják, van, ha nem adják, nincs, ha jön, itt lesz, ha nem jön, nem lesz.

Még várok öt percet, s ha nem érkezik meg addig, akkor hazamegyek, döntötte el határozottan. Tíz év múlva megbüntette egy rendőr, mert rontotta a városképet, húsz év múlva már meztelen ácsorgott a kandeláber mellett, a ruhája teljesen elfoszlott, harminc év múlva a temetkezési vállalkozó lemérte, megcsóválta fejét, aztán odavetette, hogy jövő hét közepén kész lesz a koporsó, Degesz Alfréd addig már ne menjen sehová.

Nem ment. Csak ácsorgott ott, teljesen mozdulatlan, majd hangosan felnevetett. Igen, a szerelem sírig tart. Aztán holtan összecsuklott.

Szócséplés helyett

– Valami rosszat mondtam?, nem, nem, dehogy – mordult fel Kerevet Balambér, aki már három napja nem evett –; az ember titkaiba menekül, nincs abban semmi, a múlt sötét árnyai és pofátlan vigyorgásai néha kellemetlenséget okoznak. Van mit szégyellni? Nem valószínű, butaságokat elkövetni mindenkinek van joga. Az igazságnak sok arca van, és szinte mindegyik rút.

Kedvetlenül vetette magát a kerevetre, mely hangos recsenéssel összeroppant alatta, az egyik lába, melynek végén egy fémtüske meredezett, átszúrta szíve helyét. Dühösen tápászkodott fel, a kerevetek sem a régiek már, megkopott régi fényük, elpusztíthatatlanságba vetett hitük.

Végiggondolta előző életeit, volt már katona, gyilkos, hóhér, adószedő, strici, most pedig csak egyszerű polgár, aki már három napja nem evett. Belegondolt a következő három napba is, nem látott esélyt, a kerevetet eladhatta volna még, de már azt sem.

Meghurkolta a kötelet, a plafonból, a csillár helyén kandiáló kampóra kötötte a végét, felállt egy rozzant sörösrekeszre, a kötelet szorosra húzta az álla alatt, és mielőtt kírúgta volna lába alól, a nyakába akasztotta a táblát, melyen girbegurba betűkkel a következő állt: Imádom a pacalt! De már ne hozzatok!

Halálos szerelem

Aliga Danika a sivatagban sétált, horpadt mellkasában már alig dobogott a szíve.

– Szomjúhozom utánad – suttogta –, de te nem szeretsz.

Egy sakál sompolygott utána, figyelte minden mozdulatát a legyengült férfinak.

– De, szeretlek, jobban, mint gondolnád – csapta össze vigyorogva erős állkapcsát.

A sivatagban este lehűlt az idő. És semmi sem mozdult már.

Zuhanás

Szvittek Arnold otromba tréfának tartotta, hogy felesége lelökte a szakadékba. Azon gondolkodott zuhanás közben, hogy csak helyes döntésnek bizonyult megkefélni Annabellát, a csinos raktárost tegnap, csavaranyák, pumpák és szivattyúk között, holnap már nem lenne rá lehetősége. De az asszonyt is szerette még. A lecsós szelete isteni finom, a kapos-túrós lepénye pedig a világ legfinomabb süteménye.

A sziklán darabokra tört a koponyája. Felesége állt a szakadék szélén. Könnyezett.

– Jó ember volt, Isten bocsásson meg neki. Szép temetése lesz, az biztos – jelentette ki határozottan. Elindult a közeli csárda felé. Már vacsoraidő volt.

Koncert

Kazacsák Edömér, nyugdíjas cselló a színpadról álmodott, sokszor arra ébredt éjjelente, hogy egy gyönyörű A-hang a homlokát simogatja, odabújik hozzá a takaró alatt, szerelmes szavakat suttog fülébe, ami teljes képtelenségnek tűnt, mert egy csellónak nincs füle.

Kazacsáknak hiányzott a színpad, a vérbő operák, a lélekemelő szimfóniák, a kamarazene; hát egyszer belopózott a színpad mögé, szigorúan követte a kamera szeme, Zacsik bácsi, az öreg portás bizalmasan elmondta neki, hogy a falhoz lapulva közlekedjen, mert már más világ van. Sőt, még annál is másabb.

Kazacsák Edömérnek torkában dobogott a szíve (ami teljes képtelenségnek tűnt, mert egy csellónak nincs torka, nincs szíve), amikor az ügyelő mellett elslisszolva elindult felfelé a kötélpadlásra vezető csigalépcsőn, aztán kényelmesen elhelyezkedett a színpad felett, és alázatos áhítattal várta, hogy felcsendüljön a muzsika.

Gorzon Barnabás lépett a mikrofonhoz, megköszönte torkát.

– Mai díszelőadásunkon a kedves vezető, Koporsós Arisztid örökös elnöknek, Isten megbízottjának legkedvesebb nótáit fogjuk előadni – mondta hadarva, intett a szürke arcú karmesternek, aki karikás ostorával csattintott egyet, a zenészek megigazították szürke álarcukat, a kórus összezárt, a hegedű fuldokolva köpte ki az első hangokat. Zsöme Dénes megragadta a mikrofont, még mindig égett

az arca attól a két pofontól, melyet az öltözőben kapott, amikor le akarta mondani az előadást.

– A kedves vezető, az örökös elnök, Isten megbízottja születésnapján nem fájhat a torka! Megértette? – üvöltötte az igazgató, Gorzon Barnabás mellett ácsorgó szekrény, melynek néhol ember kinézete volt. Két irdatlan pofonnal nyomatékosította mondandóját, melytől Zsöme Dénesnek még két hét múlva is csengett mindkét füle, ám megértése abban a pillanatban a tökéletességhez közelített.

„Száz forintnak ötven a fele”, hallotta még a hőstenor énekét Kazacsák Edömér, amint kiosont a művészbejáró ajtaján. Zacsik bácsi szomorúan nézett rá, aztán harapott egyet májkrémes szendvicséből.

Otthon leszerelte magáról a húrokat, szépen becsomagolta mindegyiket, egyesével, aztán a könyvespolc mögött, egy titkos rekeszben elrejtette mindet. Önkéntesen elnémulva feküdt le, többé nem álmodott a színpaddal, csak Johannával a gyönyörű szemű csellóval, ami teljes képtelenségnek tűnt, mert egy csellónak nincs szeme. Megváltozott a világ, morogta halkan. Nagyon rossz irányba. Aztán elaludt.

Együttműködés

Hari Botond esküdözött, hogy nincs semmi baj, minden szép, minden jó, mindennel elégedett, tényleg nem baj, hogy sokkal több a munka, az sem probléma, hogy kevesebb a fizetése, megérti ő, a nemzetközi helyzet pocsék, emelkedik az olaj ára, az oroszok már a fürdőszobát szerelik, egyébként is jól áll főnökasszonynak az új szoknya, és az új blúza is gyönyörű, kiemeli okosságát, melyen minden férfi szeme megakad.

Nem, nem, főnökasszony rosszul hallhatta, nem lázít ő senkit, csak a rossz nyelvek terjeszthetik ezt róla, hiszen ő jó hazafi, nemzetileg meggyőzhető, együttműködésileg együttműködő, rendszerileg pótolhatatlan alkatrész, aki nélkül megállna az élet, és kevésbé lenne élhető.

A csinos főnökasszony undorodva nézett rá, hirtelen nem jutott eszébe, hogy ki is ez a nyáladzó pondró, aztán mégis bevillant neki, ő készíti azokat a hülye statisztikákat, amelyekből soha nem ért egyetlen szót sem, de azt belátta, statisztikák nélkül megáll az élet. Számszakilag sosem állt a helyzet magaslatán, ám kivételes érzéssel volt képes maga köré gyűjteni azokat, akik lázongás nélkül képesek voltak elpusztulásig robotolni és elvégezni a munkát.

Jól van, Hari, ne nyaljon itt nekem, az nem a maga dolga, a maga dolga az, hogy a munka el legyen végezve, bármi áron. Megértette?

Hari Botond megértette, hevesen bólogatott, kicsit meg is hajolt, teljességében egyetértett a főnökasszonnyal, aki kijelentette, sajnos, rabszolgákra is szükség van, ha tetszik, ha nem, így működik most a világ, mert a rabszolgát, ha kidől a sorból, könnyen lehet pótolni, na, de egy olyan munkatársat, aki már számtalanszor bizonyította problémamegoldó képességét, bizony meg kell becsülni, mert jól együtt tudnak működni. Így van, Hari?, nézett rá mosolyogva.

Otthon nem sokat beszélgettek feleségével, rosszkedvűen kanalizta a lecsót, nagyokat harapott a friss fehérkenyérből. Tizenegykor elment zuhanyozni, sokáig ácsorgott a forró víz alatt, közben azt motyogta, őszinte ember ő, csak gyáva kimondani, ami az eszébe jut.

Másnap reggel frissen borotvált képpel, új zakóban lépett be munkahelyére. A felmondólevél az asztalán várta, a székeben ücsörgött egy vézna fiatalember, lábait keresztbe vetve az íróasztal sarkán billegtetve. Vigyorogva nézett a férfi szemébe. Na, ugorjunk neki, papa, a felmondási ideje alatt minden titkába be kell avasson. Jól együttműködünk majd, ne féljen. Ne ácsorogjon már ott, üljön ide mellém. Hari Botond elgondolkodva bámult maga elé, aztán felvette az íróasztalról a kávésbögrét, magasra emelve locsolta végig a fiatalember hófehér ingét, mályvaszínű zakóját, fekete nadrágját. Az utcán lassan sétált, élvezte az őszi napsütést, igen, ő őszinte ember, mondogatta magának, csak gyáva kimondani, amit gondol. De a kávé jó ötlet volt.

A túlélés törvénye

Birkás Gerzson elkerekedett szemmel bámulta a csinos hölgy csinos barna cipőjét, melyből elvarázsolt finomsággal kandikált ki a hófehér zokni, fehér gallért kölcsönözve a cipőnek, kiemelve a szép boka ívét. Lenézett saját lábára, a kissé kopottas drapp szandálból sötétkék zokni virított elő, jóval bokája fölé felhúzva, a talpa egyiknek lyukas volt, de ezt csak ő tudta. Térdig érő, bő nadrágja alól elővillant hűtőszekrényben napoztatott lábszára, mindkét sípcsontján a csúnya sérüléssel, melyet árokásás közben egy kurva kommunista betondarab csuszolt végig, a csonthártya érzékeny mélységéből előrángatva a fájdalmat, mely tudatállapotát megváltoztatta, tudatalattijáról lerántotta a leplet, felfedte a féltve őrzött titkokat. Birkás Gerzson azon a napon megvilágosodott, különleges feladatot rótt rá az Úr, az árokásás művészetét, mert el kell választani a hasznosat és értékeset a haszontalantól, az értéktelentől.

Már másnap munkához is látott, az ő istene óvja és védelmezi, szemét rajta tartja, gondolatait irányítja; milyen rossz volt ez régen, amikor még templomba se lehetett járni, az ima halk és csendes volt, mert még a falnak is füle volt, s neki, mint megbízható besúgónak, nem lehetett felfedni kiletét. A poros műhely magányában, a repedezett satupadon írta a jelentéseket, még az asszony sem tudott róla, hogy ő a közió, a megtisztulás avatott szolgálja, a rendszer elnyúlhatetlen csavarja.

Ma már más a helyzet, ma már nyílt és tisztességes a hovatartozás, magyarázta Kodaki Jenőnek, aki mindig, mindenre csak a fejét csóválta, Birkás Gerzson pedig azon csodálkozott, hogy ez a makacs fej még nem csavarodott le vékony, inas nyakáról. Kodakit egyébként is a megbízhatatlan kategóriába sorolta, soha nem állt sehová, senki mellé, senkivel szembe, mégis határozott véleménye volt a világ folyásáról, mely szerint mindig rossz irányba folyt. Birkás nem szerette az ilyen embereket, akiknek senki és semmi sem jó, íztelen az élet, íztelen még a halál is.

Ám ő nagyon jól tudta, mi a feladata, rendet tenni a világban, megtisztítani az erkölcsi fertőtől, melyben csak a tudatlanok élvezkedtek, mert szerintük az élet csak szabadságból, gondolkodásból, élvezetből és gyönyörből állt. Hát, nem! Az élet igazodás, besorolás, elfogadás, megkérdőjelezhetetlen hit, netán még beletörődés is, hiszen a világot a Jóisten urakra és szolgákra osztotta fel. Egy szolgából sosem lehet úr, az pedig nagyon ritka, hogy egy úr szolgává silányul.

Birkás Gerzson csak a hatalmat élvezte, melyet a Jóisten ruházott rá, mindig is a mindenkori hatalom szolgája volt, és a mindenkori hatalom mindig megfizette szolgálatait, mert ez mindig így működött, az élet akkor működik, ha megkötik a lázadókat, ha láncra verik mindet; aki kilóg a sorból, azt el kell tiporni, ha muszáj, meg kell ölni. Ez a túlélés törvénye. Ez volt régen is, és most is.

Este kikészítette ruháját, nem tudta elfeledni azt a szépséges barna cipőt, melyből elvarázsolt finomsággal kandikált

ki a hófehér zokni, fehér gallért kölcsönözve a cipőnek, kiemelve a szép boka ívét. A fiókból előhúzta a kék színű, micimackós zoknit, legalább három éve vásárolta. Ideje használatba venni, megváltozott a divat, a szandálhoz is lehet magasszárú zoknit hordani, bár ő eddig is olyat hordott, na, de ez a Micimackó csodás. Jól fog állni neki, s talán még a sípcsontját csúfító sebhelyeket is eltakarja. Mosolyogva indult árkot ásni. Szellemi, mely végre elválasztja a jót a rossztól. Mert az élet akkor működik jól, ha megkötik a lázadókat, ha láncra verik mindet; aki kilóg a sorból, azt el kell tiporni, ha muszáj, meg kell ölni. Ez a túlélés törvénye. Eszébe sem jutott, hogy tévedhet, erős volt a hite. Nagyon erős.

Kiképzés

– Te leszel a hadifogoly – jelentette ki ellentmondást nem tűrően Kanalas Dzsoki. Keményen megmarkolta Fürjes Benjámint karját. A fiú megrettenve nézett rá, megigazította orrán okulárját, aztán lehajtotta fejét.

– Én nem akarok hadifogoly lenni – válaszolta halkán.

– Te csak ne dumálj! – hördült fel Gesztes Sanyika. – Az apám is mondta, hogy ti nem olyanok vagytok, mint mi!

– Mert mi milyenek vagyunk?

– Nem olyanok. Ne vitatkozz! Háború van. Mi leszünk a győztesek. Te meg vesztess vagy. Hadifogoly.

– Hagyjátok már békén! – kelt Benjámint védelmére Hajjas Réka.

– Na, egy csaj csak ne dumáljon bele mindenbe! Húzzál el innen! Apám is megmondta, a csajok csak a konyhába valóak.

– Apád azt is mondta, hogy a gyereke nagyon hülye? Gesztes Sanyikának ökölbe szorult a keze, összehúzta a szemét, egy lépést tett a lány felé.

– A csajok nem értenek a háborúhoz. Húzzál innen babázn!

– Az én apám mérnök – vetette közbe Fürjes Benjámint. – Ő azt mondta, hogy jobb a béke, mint a háború.

– Nem érdekel, mit mondott az apád – torkolta le Kanalas Dzsoki. – Te hadifogoly vagy. És “statuális” bíróság elé fogunk állítani. Kötözzétek meg! – intett a körülötte

ácsorgó fiúknak. Az iskola udvarán kitört a háború, aztán gyorsan véget is ért.

– Úristen! – sikoltott fel Garami Laura tanárnő. – Egy fiút felakasztottak a kézilabdakapura.

– Háborús veszteség – dűnnyögte unottan Békefi tanár úr. Tett még egy kis cukrot a kávéjába.

– Büdös zsidók – mordult fel Kasza István, a matematika tudora.

– Nem azok – ingatta fejét Békefi. – Az apja mérnök, az anyja újságíró.

– Na, akkor még rosszabb. Okostojások!

– Rendes emberek – hajtotta le a fejét Békefi, leült az íróasztalhoz.

A túl okos emberek nekem mindig gyanúsak – vágott egy grimaszt Kasza István. – Na, de lesz itt rend, kérem!

Ostya

A megvetett ágy előtt térdelt, összekulcsolta kezét, még a szemét is lehunyta, halkan mormolta az imát, aztán nehézkösen felállt, hálóingét kihúzta fenékvágatából, mely az irdatlan méretű farpofák közé szorult. A konyhában evett egy szelet csokoládét, ivott egy pohár narancslét, aztán elindult a hálószoa felé.

Igen, neki küldetése van, az biztos, a Jóisten kiszemelte, feladatot rótt rá, súlyos és nehéz feladatot. Ő őrszem, vigyázó, lát és hall, ha kell, cselekszik, mert a bűn örvénylik a világban, az erkölcs romokban. Nem, ezt nem lehet tovább tőnni, aki nincs velünk, az mind ellenünk van, meg akarják gyalázni a hitet, a vallást, magát az Istent is, de ő, Kenderfalvi Emerencia Isten hűséges katonája lesz. Megfogadta.

Hűségesen írta feljegyzéseit, már a harmadik kockás füzet telt meg gömbölyű betűivel; Gerdai tanárnő egy ribanc, mindig miniszoknyában jár, szinte kilátszik belőle a félsegge. Erkölcstelen némbor, akihez ismeretlen férfiak járnak esténként. Talán még kurva is. Tanárnő létere. Na, szép. De már rakják neki a máglyát.

Mocsonai pedig nem jár templomba, a polgármesteri hivatalban dolgozik. És mégsem. Ki fogják rúgni ezért. Majd ő tesz róla. Neki muszáj lenne, mert példával kell elől járni a hitetleneknek, Isten is példával jár elől, mindenki pokolra kerül, aki nem szögezi ki a feszületet szobája falára, ágya fölé. Nem lehet csak úgy élni a vakvilágba bele, hit kell,

szilárd erkölcs, nem a homoszexualitás, meg a népek keveredése. Milyen gyerekek lesznek így? Kékek, zöldek, barnák, feketék? Undorodva gondolt arra, hogy egy néger férfi levetkőzik előtte.

Dudás Feri pedig kommunista, a disznó, már az apja is kommunista volt, és egy szava sem igaz neki, biztos lop is. Mindenhol. Ahonnan csak tud. Borzasztó emberek vannak.

Kégler doktor rendes embernek látszik, de a múltkor rászólt Emerenciára, hogy ne dugdosson a postaládájába mindenféle vallásos anyagokat. Emerencia rémületében letagadta, hogy ő az elkövető, este három imával többet is mondott, szégyellte, hogy rajtakapták. Ügyesebbnek kell lennie. De addig nem nyugszik, amíg a doktort el nem csábítja a templomba. Egy gazdag támogató mindig jól jön. És egy doktor támogató is. Az emberek még hisznek a doktoroknak. A doktoroknál csak a papoknak hisznek jobban.

Aznap este elégedetten tért nyugovóra. Istent nem lehet legyőzni. Az még az ördögnek sem sikerült. És ő már egyenes úton halad a mennyország felé. Mert csak a tiszták látják a fényt. El kell égetni minden rebellis könyvet. Meg kell égetni minden rebellist.

Néhány percig még azon gondolkodott, hogy pisilt-e lefekvés előtt, aztán mély álomba zuhant, és Beszteri atyával álmodott. Olyan elegánsan tudja a szája felé nyomni az osztát. Emerencia álmában elmosolyodott.

Az utcasarkon

Barga Anasztázia ült az ágyon. Az út szélén. Előtte elrobogtak az autók, kamionok és buszok. Szorította magához táskáját, de nem mozdult. Az ágy mellett volt a mosógépe, annak nekitámasztva az esküvői fotójuk. Körben az összes holmija. Azt a piros fazekat már úgyis ki akarta dobni.

Szegény férje már nem élt. Két éve infarktust kapott, amikor elolvasta a bank levelét. A kórházig sem bírta ki. Barga Anasztázia csak ült ott. A végrehajtó, a rendőrök már elvonultak. A kilakoltatás gyorsan, szakszerűen zajlott.

Nem tiltakozott. Nem szólt egy szót sem. Csak nézte őket. Szótlanul írta alá a jegyzőkönyvet. Az egyik rendőr megkérdezte tőle, hogy minden rendben van? Bólintott.

Persze. Minden rendben van. Hetvenkét évesen már mi baj történhet? Még meleg van. Még él. Csak bámult maga elé. Aztán eleredtek a könnyei.

Boldog ember

Még mindig puha és ragadós volt a késődélutáni meleg, Görnyei Béla a vasárnapi ebéd gyönyöreitől ájuldozott, csirkepörkölt, tarhonyával, savanyú uborkával, utána túrós rétes, legalább négy szelet, frissen főzött kávé, tejszínhabbal. Ücsörgött a teraszon, egy könyvet szorongatott a kezében, ám egy sort sem olvasott belőle. Szandál kisasszony ott feküdt a lábánál, aki kutyaúl érezte magát ebben a kutyavilágban (kutya lévén nehezen lehetett volna ez másképp); olykor szundítottak kicsit, a megbékélésről, az igazságról, a hatalomról, a jólétről, a velős csont materializálásáról, a macskák végsebességének lassulásáról álmodtak, s csak akkor riadtak fel, amikor összekeverték az álmokat.

Görnyei Béla persze nem volt olyan nagyon összekeverős fajta, mindenről meg tudta állapítani, hogy micsoda, ha mégsem, akkor az nem létezett. Ivott egy korty pálinkát a limonádé előtt, széthajtotta a papírlapot, melyen szálkás betűkkel rótt egyenes sorok kapaszkodtak egymáshoz. Ez volt a hetvenkilencedik feljelentése a szomszéd ellen, akik képtelen megérteni az idők szavát. Igen, igen, az időknek szava van, mely maga a törvény, nem úgy van az, hogy csak úgy zajlik az élet, ahogyan ő akarja. Az életnek rendje van, meghatározott rendje, és ő ismeri ezt a titkot, melynek felkent papja, igazmondó juhásza; amennyiben rajta múlna, lenne itt gettó, börtön, várkapitány és nyilvános akasztás is.

Görnyei Béla boldog embernek érezte magát.

Nincs új a Nap alatt

Ficzuk úr rosszul aludt éjjel, akár nyúl a bokorban, éberen, forgolódva, megriadtan, reggel ki is kelt az ágyból még óra-csörgés előtt, főzött egy adag erős kávé, néhány falat sajtot evett, falatozás közben bekapcsolta a televíziót. Néhány pillanat alatt magasra szökött a vérnyomása, a hírek hirtelen letámadták, váltogatta a csatornákat, az egyiket állított valaki valamit, a másikon állította az ellenkezőjét más, közben közölték az új törvénytervezeteket, aztán még újabbakat, állítólag megtámadtuk az USA-t, vagy kibékültünk velük, ez sem tűnt egyértelműnek; tudósaink kísérleteznek olyan íjjal, mellyel át lehet lőni az óceánon, ha mást nem is, csak vérvörös papírmásé szívecskét, de azt biztosan; az euró árfolyama – a divatnak engedve – harcban áll a forint árfolyamával, Kánaán van, állami megrendelésre; Kína hitelért folyamodik országunkhoz, a megújuló energiaforrások közé lépett a gyűlöletbeszéd, mely télen egészen felmelegíti a honfiúi és honleányi kebleket, a fűtetlen szobában pedig megnövekszik tőle a vágy, vagy a népszaporulat.

Ficzuk úr fuldoklott kicsit, erős volt a paprika, melyet a sajt mellé kanyarított, az sem csillapította lelki békéjét, hogy a nagy vezetőért szentmisét celebráltak; Rákosi Mátyás pedig hangosan felröhögött a pokolban.

Ficzuk úr mondani akart valamit, de nem tudta kinyitni száját, mintha láthatatlan ragasztóval kente volna meg va-

laki az egyik sajt szeletet; amikor harapni akart a sajtból, akkor kinyílt a szája, amikor mondani szeretett volna valamit, akkor nem. Megállapította, már működik a cenzúra, az öncenzúra, közbeszerzésileg lassan megérkeznek a fekete autók, a hosszú, fekete bőrkabátok. Nincs új a nap alatt. Kikapcsolta a televíziót.

A szerelem örök

Kovács-Kincsem Aranka – honleányilag büszke és önérzetes amazon – káromkodott; nem ám finoman, nőiesen, hanem ahogyan kell, cifrázva és kanyarítva minden szót, minden szótagot, mivel megsütötte ujját a forró tepszi. Na, erről is ki tehet?, na, ki?, hát, ő!!! A világ folyása mit sem változott, valaki mindig oka a folyásnak, meg az elapadásnak, elakadásnak, beakadásnak. A szüzességét merte volna kockára tenni, hogy igaza van, hatvannyolc évesen már vakmerő az ember lánya; amikor esténként az ágy mellett térdepelve imádkozott, érezte jelenlétét, benyúlt a hálóinge alá, megfogta csupasz melleit, benyúlt combjai közé, ujjával csiklóját birizgálta, de ő ellenállt a gonosznak, meg sem rezgett, még az imát sem hagyta abba.

A szomszédasszony szerint egy megkeseredett némbér volt, akit huszonkétévesen – három hónapi házasság után – elhagyott a férje. Mélységes megvetést érzett a férfiak iránt, semmire sem való elősködőnek tekintette őket, nem is értette, hogy a Jóisten miért teremtette ezeket a genetikai csökevényeket, ekkora hibát nem vétett, biztosan oka van a teremtésnek.

Kovács-Kincsem Aranka hűségeseen járt a templomba, hét plébánost túlélte, mindet imádta, mindnek a kedvében járt süteménnyel, pucolt kacsával, finom házi kisüstivel, de ezt a mostani fiatal plébánost nem fogadta be a bögye, olyan ördögi a tekintete, olyan veszélyesen belelát az ember lel-

kébe, az pedig végképp kiverte a biztosítékot Kovács-Kincsem Arankánál, hogy az ifjú plébános majd' felfalta szemével Domokos Marit, azt a fiatal ribancot, aki testhez simuló vörös ruhában merészelt a vasárnapi misén megjelenni, ráadásul akkora dekoltázzsal, hogy a Titanic eltévedt volna benne.

Onnantól kezdve még jobban gyűlölte a férfiakat, akik mindig csak a farkuk után mennek, még egy pap is. Tényleg megérett a világ a pusztulásra, dohogott, aztán kék szegélyű kistányérjára pakolt három darab krémest, és bevonult a nappaliba, a tévé elé. Hernandez Juanti most biztosan meg fogja kérni Esmeralda kezét, mondta morcosan, nem lehet ennyire töketlen. A tévé ordított, elindult a főcím, a latinos muzsika: A szerelem Mexicóban is örök!, 6328. rész. Az ördög Kovács-Kincsem Aranka mellé telepedett a kerevetre.

Semmit sem érnek a szavak

Ült a fürdőkádban, élvezte a meleg vizet, úgy tett, mintha az élet csupa gyönyörűség lenne, pedig nem volt az, csak úgy tűnt, mintha apró, finom örömeiből épülne az öröklet, bár nem talált már apró, finom örömeit. Ki lophatta el?

Odakint hullott a hó, nagy pelyhekben, beborította a sáros, szürke utcákat hófehér lepellel, eltűnt minden, amely lehangelőnek és feleslegesnek látszott.

Olykor egy pillanat is elég a feltámadáshoz. Olykor a gondolat is. Még ha gyilkosok közt járunk is. Nem akart töprengeni semmin. Zubogott a kádba a forró víz, az este megágyazott. A fáradtság andalító öleléssel lökte tudatalattijába. Semmit sem érnek a szavak. Kihűlt a víz, arra eszmélt, hogy vacog. Gyorsan megtörölközött, fogat mosott, s bebújt a hideg ágyba a hideg takaró alá. Hajnalig csönd volt. És nyugalom.

Adminisztrációs hiba

Vaczilek atya elégedetten dőlt hátra faragott karosszékeben, kortyolt egyet a finom egri miseborból. Na, most aztán jól megmondta, csak úgy szikrázott a szószer! Nehogy már a bárányok akarják megmondani a farkasnak, mi legyen a vacsora! Ezek egyébként is birkák, ő meg a juhász-kutya, menjenek csak arra, amerre ő terelgeti őket.

Ha rajta múlna, visszaállítaná az inkvizíciót, túl sok már a nagyszájú, a túl okos, a hitetlen, egyre kevesebb a perselypénz, a fiatalok pedig szemtelenek. Valamelyik nap megfogta a Kántor Orsi hátsóját, a pimasz fruska majdnem lecsavart neki egy pofont, alig tudta elkapni a fejét. Bezzeg az anyja tudta, mi a tisztelet, mi jár egy papnak. Régen látott már olyan gyönyörű, kemény melleket, amilyenek neki voltak.

Vargáné pedig ismét kacsát hozott neki, szépen megpucolva, de ő a libát szereti, mindig elmondja neki, de ez a némben nem hallgat a szép szóra. Ő tudná, hogyan kellene ezeket a népeket megtanítani a tisztességre, ő tudná.

A Halál ott állt a faragott karosszék mögött, a listáját böngészte. Nem, az nem lehet, hogy szívinfarktus végez vele, ennek az embernek nincs szíve. Mi a francot csinálnak az adminisztráción?, morgott halkán. Majd visszajön. Jó lesz ennek az embernek a rák. Lassú és fájdalmas módon kell befejezni az életét. Piros tollal átírta a listát.

Elzárkózás

Gemenci Lajos nem sokat vacillált, az asztalra döntötte Manyikát, a fiatal bejárónőt, felhajtotta szoknyáját, letépte a bugyiját, három perc alatt teljesítette hazafias kötelességét. Te is tüntetni mégy?, kérdezte Dörgedi Alfonz, s nagyot csapott Gemenci hátára. Hülye vagy?, tüntetni?, fakadt ki Gemenci, miután kapott levegőt. Nem lehet tüntetni. Zavarja Pósa bácsit, a szomszédot, Keverses Gézát, a péket, aki mindig korán kel és korán fekszik, Bodka néniről nem is szólva, aki ebéd után mindig alszik, egészen másnap hajnalig.

Ne légy már gyáva!, mordult fel Dörgedi, te nem akarsz gyakorolni a demokráciát? Nem, én nem, hajtotta le fejét Gemenci. A demokrácia csak úri ficsúrok szórakozása, nekem családom van, munkahelyem, Istenem és hitem. Tudom, hol a helyem.

Boldogságkeresés nevű projekt

Gömöri Kandeláber Barbecue megigazította fején fekete kalapját. A boldogságkeresés nevű projekt megbukott, jelentette ki komoran. Egy hegedű ácsorgott mellette, szakadt húrjait a szél cibálta, a húrkulcsok mellett folytak keserű könnyei. Az óriási kivetítőn a boldogság ücsörgött, fűző volt rajta, szeme erősen kifestve, haját a legújabb divat szerint formázták. Gyönyörű volt, hófehér fogsorával öröm lehetett nevetni.

A hegedű felnézett a kivetítőre, még jobban eleredtek könnyei. Olyan akart lenni, mint a kivetítőn bájoló nő, gyönyörű, kíváncsi, szinte igazi. Gömöri úr is felnézett, aztán megcsóválta fejét. Meglapogatta a hegedű hátát, zsebébe nyúlt, adott neki egy teljes csomag, még bontatlan húrkészletet, majd elsétált az épület alagsorába, kihúzta a kivetítő elektromos csatlakozóját, zsebéből előhúzta kését, eldarabolta a kábelt.

A hegedű egy kopott szaxofont ölelgetett, aki segített felhúrozni őt. Hangoltak, aztán megszólalt a gyönyörű muzsika.

Gömöri Kandeláber Barbecue elindult haza. Mégsem bukott meg, morogta maga elé. Mert nem bukhat meg.

Hamis hangok

Vad, nyers erővel zakatolt a színpadon a zenekar, majd szétszakadtak az erősítők és a hangfalak, zúgott a refrén: Hallgass a szívedre, mehetsz a fenébe!

Fuszterin Bendegúz a füléhez kapott, bántották a hamis hangok, mintha éles kés szabdalta volna dobhártyáját; a földszintes énekes idétlenül mozgott a színpadon, akár egy megkopasztott páva, rikító narancssárga ingben, alig érte fel a mikrofont, kék pálmafák és piros tevék kergetőztek gömbölyű hasa körül, alul kilógott a golyóálló mellény.

A gitáros ördögi vigyorral tépte a húrokat, megvillant csuklóján az arany Rolex, minden negyedik ütemnél leköpte a közönséget, minden refrén elejénél rátaposott a torzítóra; akkor legalább nem volt olyan feltűnő, hogy csak ritkán találta el a megfelelő hangot.

A billentyűs hatalmas keresztet hordott a nyakában, teljesen meggörbülve “verte” a zongorát, néha még le is térdelt. Közben folyamatosan vigyorgott, mint akinek hiányzik egy kereke.

A dobos nagy harcsabajusza mögül lihegett, ellentmondást nem tűrő pattogós, kemény tempót diktált. Maga elé meredt, nem nézett senkire.

A nyeszett, rókaképű basszusgitáros alig bírta el a gitárt, úgy tűnt, csak azért tartják, hogy teljes legyen a létszám.

A közönség kisebb része a színpad előtt csápolt, áhítattal, transzba esve, mindegyiknek füldugó volt a fülében, szemén fekete szemellenző, belsőjükben érezték az irdatlan

hangerő remegését, együtt táncoltak, egyformán mozogtak, egyszerre hördültek.

Fuszterin Bendegúz nem bírta tovább a hamis hangokat, elindult a kijárat felé. Na, ez a magyar termék sem lesz soha világhírű, csóválta meg fejét. Elindult kedvenc kiskocsmája felé. Ma állítólag zúzapörkölt a menü.

Hogyan is kell azt csinálni?

Ficzuk úr egész délután az álarcán dolgozott, kemény kartonpapír, ecsetek, tempera, vastag és vékony filctollak özöne; remekmű született, szürke, jellegtelen arc, legördülő, csillanó könnycsepp, ártatlanul felszaladó szemöldök, szorosan összezárt, vértelen ajkak. Az anyja sem ismerte volna fel. Azon gondolkodott, hogy Annácskának is készít egyet, de Annácskának már volt álarca, sokkal tökéletesebb, mint az övé. Elképzelte, amint leveszi az összes ruháját, csak az álarca marad az arcán. Aztán azt, hogy az álarcát veszi le finom, könnyed mozdulattal, s az összes ruha rajta marad. Időlegesen. Mindkét variáció tetszett neki. De hogyan lehet álarcban csókolózni?

A felforrósított sütőben megszárította gondosan elkészített műalkotását, nemzetiszín szalagot rögzített két oldalára. Az arcához illesztette, hátul megkötötte a szalagokat, elindult a Gerbeaud-ba. Büszkén lépdelt az utcán, kihúzta magát, mintha csak húszéves lenne. Lassan csordogált le az izzadság homlokán, úgy érezte, nem kap levegőt. A járókelők mindegyike álarcban flangált, színesben, szürkében, feketében, fehérben, de egyik álarc sem mosolygott, sőt, mindegyik rémisztő volt, vicsorgós, dühös, keserű, Ficzuk urat pedig az ájulás környékezte. Hirtelen mozdulattal letépte fejéről a műarcot, erőtlenül hanyatlott le egy közeli padra, szűkülve kapkodta a levegőt, forgott vele a világ.

Néhány perc múlva magához tért, szertefoszlott sápadtsága, visszatért belé az élet, ült a padon, élvezte a váratlan februári napsütést.

A körülötte sétáló járókelők döbbsen megálltak előtte, méricskéltek, összesúgtak, csóválták a fejüket. Egy kislány, tán még csak óvodás, egészen közel merészkedett hozzá. Alaposan megnézte, tengerkék szeme megvillant, aztán lassan lehúzta magáról ő is az álarcát. Csupa mosoly volt, csillogás, huncutság. Egymásra néztek, mindketten hangosan nevetni kezdtek.

Az emberek megálltak, mozdulatlanságba dermedtek, egy disznófejű álarc mögül Kobrovski, a hentes bukkant elő, a pávaálarc Simacsekné, a házmester fejről röpi a földre, Gerjei Pali, a suszter, még meg is taposta álarcát, mely egy borzra hasonlított.

Az emberek álltak a téren, egymást ölelgették és hangosan nevettek, pedig már azt hitték, elfelejtették örökre, hogyan is kell azt csinálni.

A bizonyosság

Átlagos nap volt, szemerkélt az eső, Garai Kázmérnak nem volt semmihez sem kedve. Már negyven éve nem volt semmihez sem kedve. Az akácfából készült faéket teljesen simára csiszolta, úgy érezte, remekművet alkotott. Tökéletesre sikeredett. A fakalapáccsal beütötte a horizontba, pontosan az ég és föld közé. Hatot csapott rá, megfontoltan, erőteljesen. Inas, vékony ujjaival benyúlt a résbe, szétfeszítette. Aztán bedugta fejét a lyukon. Tudni akarta, már negyven éve tudni akarta, mi van ég és föld között, mert már nem hitt a látszatnak, hogy kék az ég és zöld a fű. A világnak többnek kell lenni a látszatnál, kell mögötte lenni valamilyen titoknak, bizonyosság kell, mert minden csak mellébeszélés, ha az ember hiszi, és nem tudja.

Sötét volt bent. Nem látta, csak érezte, hogy áramlik valami, láthatatlanul, megfoghatatlanul. Bepakolt a hátizsákjába, kenyeret, szalonnát, két almát, egy Esterházy-kötetet, egy váltás ruhát, egy kést, két dobókockát, melyeken tökéletesen látszódtak a fekete pöttyök, és egy elemlámpát. Felhúzta cipőjét, sálat tekert nyaka köré, vastag, fekete dzsekijén nem húzta össze a zipzárt.

Átpréselte magát a lyukon. Többé nem látta senki.

Egy reggel

Kenderes Eleonóra, nyugalmazott könyvtáros kinyitotta szemét, vakítóan sütött a nap. Kicsit zavarban volt. Átaludta az éjszakát. Egyszer sem ébredt fel. Semmire sem. Akkor hallotta meg a halk hortyogást. Félelmei ott feküdtek mellette az ágyban. Felismerte mindet. Ők is aludtak. Hatvannyolc éve együtt töltötték az időt, elválaszthatatlannak voltak, most mégis ott feküdtek mellette mély álomban. Elmosolyodott. Óvatosan kikelt az ágyból, a spájzban befőttesüvegeket keresett, csavaros tetejűeket. Visszalopakodott a szobába, vékony hálóingje meglibbent. Egyesével csippentette fel elhízott félelmeit, némelyik kopasz volt, a másik loboncos hajú, a harmadik szakállas és öreg, a negyedik egészen jóképű, ám nagyon pimasz. Mindegyiket egy-egy befőttes üvegbe pottyantotta, mélyen aludtak, fel sem ébredtek.

Csak egyet hagyott maga mellett az ágyban, a kétkedést. Csinos fiú volt, mindig azt kérdezte: miért? Kenderes Eleonóra megreggelizett, kiült a teraszra, elgondolkodva kevergette forró kávéját. Álmélkodva látta, hogy a világ gyönyörű, a folyamatos rettegésben fel sem tűnt neki. Ismét elmosolyodott. Már nem akart elrohanni a kérdések elől, örömmel fedezte fel, hogy a kérdések jók, a kérdések ösztönöznek a gondolkodásra, a megoldásra, a kérdésekre érdemes válaszolni.

A hat lezárt tetejű befőttesüveg felkerült a spájz legmagasabb polcára, ahová már a lámpa sem világított be. Tudta,

amíg él, azok már ott maradnak. Sosem késő elkezdni élni, jelentette ki határozottan. A világ gyönyörű. Mindig is az volt, csak félt ezt elhinni. De már nem hiszi, hanem tudja. És ez lényeges különbség.

Március

Csurtos András nem reggelizett, csak kávé ivott, bár emlékezett még azokra az időkre, amikor az emberek tudták, mi az a reggeli, ám mára ez a fogalom kikopott a közbeszédből, mint a kutya vacsorája, mert a kutya sem vacsorázott.

Megállt a hentesbolt kirakata előtt, utálattal bámulta a duzzadt sonkákat, hetyke kolbászokat, vastag szalonnákat, nagyot nyelt, és egy idegen járókelőnek kijelentette, ő az egészséges életmód híve, rohadjon meg minden disznó és birka, akárki akármit is mond, a vegetáriánusok is szép emberek.

Amikor elütötte egy autó a zebrán, elveszítette eszméletét, a kórházban összefoldozták, csak másnap délelőtt tért magához, de amikor kiderült, hogy nincs biztosítása, útjára engedték. Ült a folyosón, a betegek között, a nővérek műszakváltásra készülődtek, kint már esteledett, a délelőtti kezébe nyomott egy papírzacskót, kenyér volt benne, felvágott, lekvár; egye meg, aztán menjen haza, mert az ügyeletes orvos a biztonsági őrökkel kidobhatja, súgta a fülébe. Hálásan nézett rá, megköszönte, leült a kórház kapuja mellett futó kerítés tövébe, megette az ételt, lassan, minden falatot alaposan megrágva. Szép, hűvös este volt, éjszakára mínuszokat jósolt a meteorológia.

Másnap reggel a biztonsági őr belerúgott a földön fekvő férfi lábába, de az nem mozdult. Még egyszer belerúgott.

Akkor sem mozdult. A március még mindig küzdött a té-
lel.

Okok és okozatok

Azt javasolták neki, forduljon pszichológushoz, az ember-szeretete már kóros, ezzel a tudattal kel, fekszik, segít, ahol tud, mindenkihez van egy kedves szava, szóval, így nem lehet élni!

Hetvenéves. Ki tudja, meddig él még? Minek neki pszichológus? Nem, nem kell. Jól érzi magát a bőrében.

Gacsarek, a szomszéd gyanúsan méricskélte, már húsz éve nem beszéltek egymással, a kurta és rossz ízű köszönésen kívül nem kommunikáltak. Gacsarek féltékeny volt rá, egyszer meg is gyanúsította, hogy a feleségére fáj a foga, émelítően kedvesen köszönt neki, nyilván akart tőle valamit. Nem, nem akart tőle semmit, Gacsarek felesége egyébként is olyan csúnya volt, hogy a gyerekeket lehetett riogatni vele, de hát a szépség relatív és az ízlés is.

Egy napon a lépcsőfordulóban összefutottak, Gacsarek megrettent, a szívéhez kapott, lassan, szürkén és sápadtan lecsúszott a fal mellett. Mentőt hívott. Két hét után engedték haza a kórházból. Becsöngetett hozzá. Zavartan ácsorgott az ajtóban. A feleségem utálja magát, nyögte ki, mert megmentette az életemet. Elhiszem, hogy nem akart tőle semmit. Már én sem akarok.

Megbiccentette fejét, szomorúan ballagott vissza lakásához. Csak másnap hallotta a hírt, hogy Gacsarek kidobta az asszonyt a negyedik emeletről. Állítólag elsózta a csirkepaprikást. Pedig nem is volt már szerelmes férjébe.

Szégyen

Kiss 64 Géza egy reggel arra ébredt, hogy mindene narancsszínben tündökölt. Elképedve állt a tükör előtt, az arca, válla, hasa, de még a farka is, pedig ő szívesebben lett volna inkább kék vagy ciklámen. Besomfordált a szobába, felesége még aludt, zölden, egészen mély, erőteljes zölden. Persze, sosem értettek egyet semmiben, várható volt, hogy az asszony most is különködik, pedig ő inkább narancs, mint zöld. Az élet igazságtalan.

Egy órát állt a zuhany alatt, aztán megtörölközött. Semmi sem változott. Muszáj menni dolgozni. Főnöke vigyorgva veregette meg a vállát. Na, végre, Géza, megjött az eszed, nem lehet széllal szemben hugyozni. Határozatlanul bólogatott. És szégyellte magát, mert inkább kék, vagy ciklámen színű szeretett volna lenni.

Pótcselekvés

Lakatos Gizella a Petőfi Sándor utca 18-ban lakott, de még önmaga előtt is titkolta. Sőt, még azt is, hogy ő Lakatos Gizella. A szomszédok úgy tudták, ő Reinshall Eleonóra, a Be nem vallott vágyak Corporation alkalmazottja.

Lakatos Gizella ledobálta ruháit, beült kedvenc foteljébe, lehuntya szemét, és önkielégítette magát. Nem akarta bevallani, hogy nagy szüksége lenne egy férfire, akit szeretethet, aki szereti. Az orgazmus hosszú és felszabadító volt, ám úgy érezte, ez is csak pótcselekvés, a valóság kudarcok sora, a be nem vallott vágyak sosem valósulnak meg. Kezdte elhinni, hogy ő valójában Reinshall Eleonóra, a Be nem vallott vágyak Corporation alkalmazottja, aki mindent tud az emberek be nem vallott vágyairól. Ült foteljében, meztelen, és azon gondolkodott, hogy ki is az a Lakatos Gizella? De nem jutott eszébe. És már nem is számított.

Eseménytelenül

Hideg limonádét készített, kevés cukorral, sok citrommal; az euró árfolyama ismét növekedett, Puchwalek Ármin, a polgármester jobbkeze átment balkézbe, vagy balfaszba inkább, ki kellett volna rúgni Csendes Rozáliát, a megtermett takarítónőt, de nem tette, állítólag késő este a polgármester foteljében aludt, előtte egy üres pohár, melyben valószínűleg a reprezentációs keretből elcsent konyak lehetett.

Csendes Rozália nem tagadott, fáradt, szomjas és keserű volt, állította, aztán odalépett a nyitott ablakhoz, rágördült a párkányra, és hirtelen határozatlansággal kivetette magát az ablakon.

Puchwaleket megdöbbentette ez a lázadás, nem adott engedélyt a nőnek az öngyilkossághoz, ráadásul holnap szedheti fel a polgármesteri hivatal udvaráról a frissen rakott térkövet, mert a testes takarítónő vére és agyveleje letakaríthatatlanul összekente, furcsa, absztrakt mintázatot festett a szürke, szabályos kövekre. Ez nemzetileg megengedhetetlen, jelentette ki határozottan.

A polgármester utasítására minden ablakra rácsot szereltek az anarchista öngyilkosjelöltek megfékezésére.

A limonádé nem volt elég hideg. Puchwalek tudta, a felelősségét nem fogja firtatni senki. Csendes Rozáliát a hivatal nem tekintette saját halottjának.

Gondolattalanul

Ficzuk úr a Gerbeaud teraszán ücsörgött, kávéját kevergette, és gondolattalanul bámult maga elé, aztán mégis előmásztak tudatalattijából a gondolatok, melyek leginkább egy vásári mutatványos unalmas tűznyeléséhez hasonlítottak, se valódi tűz, se mutatvány, se nyelés.

Az árulók soha nem nyernek megbocsátást; egy furcsa grimasz ült szája sarkába, de megússzák, fűzte hozzá. Mások lelkiismeretére nem lehet alapozni, csóválta meg fejét. A mai világban már nem. Az árulók sem a régiek, a kis árusok semmire sem jók, azokba nem lehet belepusztulni, persze, mindenki túlélni akar, mindenki jól élni akar. Mindenáron.

Ficzuk úr rezignáltan gondolt azokra az időkre, amikor még létezett lelkiismeret, ám akkor is akadtak pity árulók, ügyeskedők. Lassan elhűlt a kávé. És nem esett jól gondolkodni.

Piacon

Buzwak Gedeon a piacon téblábolt, vöröshagymát keresett, de minden árus széttárta a kezét, épp nincs, mentegetőztek, tudja, a klímaváltozás és a multik, egyébként is mindenki azt termeszt, amit csak akar. Buzwak Gedeon értetlenül ácsorgott a Nyugat-balkáni asztalocskák előtt, a pörkölt hagyma nélkül íztelen, jelentette ki határozottan, miféle elbaszott ország lett ez?

A piacon megállt a levegő a kicsapó elektromosságtól, mindenki mozdulatlanságba dermedt, a káposzták félve kukucskáltak ki a színes műanyag ládákából, a krumplik rémulten egymáshoz bújtak, a besúgók zsebükbe nyúltak, ahol a toll és a jegyzettömb lapult, néhányan okostelefonnal fotókat készítettek.

Buzwak Gedeon elmosolyodott. Én káposztával is szerelem a pörköltet, gesztikulált hevesen. És egyébként is, éljen a király! Zsuzsvazsek Bözsi, a piaci kofa, aki öreg volt és kövér, hahotázva nyújtotta a férfi felé a tömött szatyrot; két kiló, hatszázhatvan lesz, vagy két euró. A szatyor mélyén két fej vöröshagyma is lapult, Zsuzsvazsek kacsintott; nem kell mindig dumálni, éljen a király!

Rendes magyar

– Will Shakespeare vagyok, a pír előnti orcám, a por belepi hajam, költő vagyok, író, drámaíró és alaktalan – vigyorgott bájosan Keceli Cecil, levágott egy esetlen piruettet, majdnem el is esett. Csoros Arnold bambán nézett rá.

– Baszkikám, te hülye vagy? Azt mondtam, add ide a pénztárcádat – mordult rá az idétlenül vigyorgó költőre, íróra, drámaíróra, megragadta grabancát és a fal mellett magasba emelte, csak úgy sistergett a férfi ballonkabátja a téglafalon. Keceli lábai – akár egy marionettbábnak – élettelenül himbálóztak.

– Nem, nem vagyok hülye, három diplomám van – felelte sértődötten a költő, író, drámaíró. – Pénztárcám viszont nincs. Az ily módon megnyilvánuló erőszak visszavezethető a nehéz gyermekkorra, a csonka családra, az esetlegesen súlyos nélkülözésre, valamint a kibékíthetetlen társadalmi ellentétekre, melyekben az iskolázatlan, tanulatlan réteg – felismerve helyzetének kilátástalanságát – vad agresszióval igyekszik megszerezni a feltétlenül szükséges megélhetési javakat.

– Ne okoskodj! Add elő a lóvét!

– Mondtam, hogy nálam se pénz, se pénztárca.

– Nincs pénzed, kis köcsög? – ámult el Csoros.

– Nincs. Úgyhogy elengedhet – zihálta Keceli.

– De zsidó vagy.

– Nem vagyok zsidó.

– Cigány ilyen tejfeles képpel nem lehetsz.

-
- Nem vagyok cigány.
- Akkor most mit csináljak veled? Miféle név az a Sexpír?
- Angol!
- Na, akkor ez a baj veled. Nem vagy magyar.
- De. Magyar vagyok. Ez csak a művésznevem.
- De miért angol?
- Mert a Nagykovácsi Gedeon hülyén hangzana.
- Gedeon vagy?
- Nem. Cecil.
- Menj, ver téged a sors nélkülem is.
- Keceli Cecil leporolta a nadrágját, megigazította a nyak-
kendőjét, sandán nézett a nála két fejjel magasabb Cso-
rosra.
- És ha zsidó, angol, cigány, Gedeon lennék? – kérdezte
halkan.
- Akkor már nem élnél – veregette meg Csoros Keceli vállát.
- De ne búsulj, nem lehet mindenki rendes magyar.

Egy reggel

Vikucs Dezső azon kapta magát, hogy megöregedett, két emberöltő is elszaladt észrevétlen, bár elégedett volt magával, mert csak hat pár cipőt nyűtt el, csak két öltönyt és két nagykabátot ölelt keblére az enyészet. Tudott vigyázni a dolgaira, az asszony is – aki már húsz éve meghalt – érintetlenül lógott a szekrényben. Vigyázott rá, minden nap kinyitotta a szekrényajtókat, kiszellőztette, minden nap szeretettel megsimogatta a vállfára akasztott nőt, aki mosolytalanul, kifejezésten arccal tűrte, néha azért megszólalt, Dezső, kitakaríthatnál!

Az idős férfi hét évtizedet elégedetlenkedés nélkül töltött, sosem morgott, mert meleg a sör, sosem ágált, mert az asszony hetekig külön ágyban aludt, sosem hisztizett, mert nem tudta megvásárolni magának azt a drága hegedűt, amelyre gyerekkora óta vágyott. Valójában semmilyen hangszeren sem tudott játszani, de az a karcsú, gyönyörű hegedű a kirakatban minden nap megérintette szívét, amikor hazafelé sétált az öreg Csuhay hangszerüzlete előtt. Egy napon azt látta, a hangszerüzlet végleg bezárt, az öreg Csuhay dobozban hozták ki a halottszállítók, az új tulajdonos egy fémkonténerbe hordatta ki az összes hangszert, a marcona szállítók törték, zúzták a zongorákat, hegedűket, csellókat és bőgőket. Vikucs Dezső meg akarta szerezni a hegedűt, de elzavarták onnan, még a könny is ki-

csordult a szeméből ekkora gyalázat láttán; nincs a főnöknek hallása, pizzéria nyílik majd az üzlet helyén, vetette oda az egyik munkás.

Víkucs úr akkor döbbsent rá, hogy megöregedett, hogy eltékozolta életét, nem tett semmi fontosat soha. Persze neki sem volt jó hallása. Egy szép nyári nap reggelén ült a teraszon, kevergette kávéját, hegedű nélkül. Mint a legtöbb ember. És nem szólt zene, csak a madarak csiviteltek a lombok hűvösében, ám az nem jutott el tudatáig.

A toronyőr

Fázott, hiába volt rajta vastag bekecs, kucsma, sál, kesztyű, bakancs, benne két vastag zokni, pirosra csípte arcát, a hideg beszökött a legapróbb résen is. A foszló vakolatú templomtorony harangja negyedóránként megkondult, rekedten, hamisan, mert a forradalom alatt egy orosz tank lövedéke ott robbant mellette, kihalált bronz testéből egy tenyérnyit. Azóta rekedten és hamisan jelezte az idő múlását. Kocsornyi Albert már hatvannégy esztendeje őrizte a tornyot, a slamposan öltözött harangot; néha beszélgettek, nem sokat, csak szűkszavúan, a világról, a nőkről, a katonákról és a halottakról, az idős férfi lemondóan legyintett; sosem volt elég jó semmi, és sosem lesz elég jó. A február kegyes volt az öregemberhez, se fagyok, se hó, ám Kocsornyi csontjaiban érezte a hat évtizede tartó öröködést, mellyel tizenhatéves korában bízta meg nagyapja. Lehetett volna normális életet élő ember is, rendes munka, feleség, gyerekek, de ő hajnaltól napestig ácsorgott a templom mellett, mert nagyapja azt mondta, mielőtt agyonlőtte egy orosz katona, hogy vigyázni kell az időre, a hitre, mert semmi sem fontosabb a hitnél, az mozgatja a világot, az viszi előre, az adja savát, borsát az életnek.

Az idős férfi szenvtelen arccal bámulta a rozzant templomtornyot, megszólalt a harang, rekedten csak egyet kondult. Felvette a földről hátizsákját, előkotorta belőle a tíz darab kézigránátot, melyet valamikor régen még az oroszok hagytak itt, sorban elhelyezte őket a földön, egyet a

kezébe vett, lassan kihúzta a csapszeget, karját szabályos ívben megforgatta, majd a templomtorony nyitott ablakán behajította a kézigránátot.

Az öreg harang a robbanástól fájdalmasan megkondult, a következő robbanásnál még ércesebben, amikor egyszerre két kézigránát robbant. A torony tetejéről hullottak a cse-repek, a robbanások egyre nagyobb darabokat hasítottak ki a torony testéből, de a harangláb még mindig állt.

Az utolsó kézigránát visszapattant a falról, nagyot koppanva, pörögve állt meg Kocsornyi lába előtt. Nem robbant fel. Az öregember meglökte a lábával, kicsit arrébb gurult, aztán hintázva egy mélyedésbe fordult.

A férfi lassan megfordult, elindult hazafelé, néhány lépés után hallotta, hogy a harang hatalmas robajjal lezuhant; még volt egy kevés a tegnapi csirkepörköltből. Vacsora után lefeküdt aludni. Már nem álmodott semmit.

A tökéletes élet

A tükör feletti izzó villant néhányat, aztán kialudt, az örökévalóság bizonytalan ideig sötétségbe burkolózott. Krajczár Szonáta sikított egyet, aztán még egyet, kicsit halkabban, majd káromkodott is. Tapogatva botladozott az ajtóhoz, felkapcsolta a fürdőszoba plafonján lévő másik lámpát. Meztelenül állt a tükör előtt, hosszan és alaposan fésülte haját, a fésű fogai összeölelkeztek vastag, rakoncátlanul göndörödő hajszálaival, mintha a szerelem örök lenne. Elégedetten bámulta magát a tükörben, tenyerébe fogta kemény mellét, aztán benyúlt combjai közé. A mosoly lehervadt arcáról. Megismételte, megsimította mellét, combjai közé futottak ujjai, ám nem érzett semmit, mintha az érintés meg sem történt volna, még úgy sem, mint egy lágy fuvallat.

Kicsit oldalra lépett, a tükörképe azonban nem mozdult. Átfordult a másik tükörhöz, ott viszont csak egy rózsaszín fejet látott, se szem, se száj, se orr nem volt rajta, csak a dús, vörös hajkorona tűnt ismerősnek. Visszatípett a másik tükörhöz, tükörképe lehunyt szemmel állt ott, ajka kicsit megnyílván, feje kicsit oldalra dőlve, egyik kezével a mellét gyömöszölte, a másikkal combjai között matatott. Krajczár Szonáta megdöbbenve bámult saját tükörképére. Kirohant a nappaliba, gyorsan felöltözött, a metrón senki sem figyelt rá, mintha ott sem lenne, mintha nem is létezne.

Az IKEA-ban egy másik tükröt akart vásárolni. Mind-
egyikbe belenézett, de semmit nem látott, már azt a vörös
hajzuhataggal keretezett rózsaszín foltot sem

Beült egy cukrászdába, süteményt és kávé-t rendelt. A pin-
cér rá sem nézett, letörölte az üvegasztalt, aztán a másikat
is, majd viisszasétált a pult mögé. Krajczár Szonáta teljesen
láthatatlanná vált. Boldogság töltötte el. Végre senki nem
fogja piszkálni, senki nem fog ferde szemmel nézni rá, sen-
kinek nem lesznek pikírt megjegyzései. Jó, hogy nem vásá-
rolta meg azt a másik tükröt, az élet így tökéletes.

Rend lesz itt

Vaska Krinolin megköszörülte torkát, a mikrofon kicsit magasan volt, pipiskedni kellett, lehajolt, odahúzott egy üres sörösrekeszt, fellépett rá, de akkor a mikrofon kissé alacsonyra került; nem nagyon tetszett neki, hogy meg kell hajolni, nem, ő senki előtt nem hajlong, még egy mikrofon előtt sem. Homloka és tenyere izzadt, mielőtt elindult otthonról, rántottát evett, kolbásszal, gombával, hagymával, aranybarnára sütve.

A reflektorok elvakították, otthon megírta a szöveget, három oldal, harcos szöveg, a párt direktíváit sorolta; az igazság nem kérdés, az igazság nemzetiszín pántlikával átkötött és fehér az arca, mert zéró tolerancia van!, dobantott a lábával haragosan.

Egyre jobban belemelegedett a beszédbe; a munka társadalma vagyunk, hiszen a jövő elkezdődött, a munkátlanságot nem lehet és nem szabad megbecsülni, aki nem dolgozik, ne is egyék!, ordította, magasba emelte öklét.

Hagyományaink hagyományosak, szittya szív, magyar lélek, az idegenszívűek rettegjenek, a zöldek fussanak, a barnák meneküljenek! Mert nincs ingyen pénz, nincs támogatás, nincs rajcsúr, rend lesz itt, kérem!

Moraj futott végig a termen, Vaska Krinolin kihúzta magát, ezt a morajlást az egyetértés jeleként értelmezte, választási előlegként, megpaskolta a tűzkilós krumpliszák oldalát, vigyorogva bámult a vakító reflektorok éles fényébe.

Aztán kialudtak a reflektorok, felkapcsolták a terem világítását, a színpadra lépett egy természetes cigányember, elhúzta Vaska elől a mikrofont. Ki volt az a hülye, aki a Roma napra meghívta ezt az embert?, dörgőn hullámozott a hangja a színpad két szélén támaszkodó hangfalakból.

Vaska Krinolinnak elszorult a torka, elvörösödve bámult a férfi szemébe; ez itt nem a “Nagyonhazafiak, Nagyonmagyarok Pártjának” választási rendezvénye?, kérdezte halkán. A természetes cigányember ingatta a fejét, töltött egy stampedli pálinkát, vagyis kettőt. Egészségedre cimbora, nyújtotta Vaska felé a poharat, eltévesztette az ajtót, az épületet, a várost, az országot. Vaska nyelt egy nagyot, bárgyún vigyorgott, felhajtotta a felest, illendően megköszönte, aztán határozott léptekkel elindult a kijárat felé. Senki nem bántotta.

Sündisznó-csináló

Föstös Alfréd elégedetten dőlt hátra karosszékében; csak ki kell nyújtani kezét, övé lesz a világ, elég hozzá néhány hülye, akik kitartanak mellette, hülyékből pedig akad bőven. Nem aggódott. Rosszkedvűen bámulta a tükörben magát; reggel meg kellett pofozni az asszonyt, megint replikázott, hogy leköpték az utcán; Frédi, nem lehetnél te egy kicsit rendesebb ember?, kérdezte, a második pofon után már nem kérdezett semmit, a harmadiknál kicsit felrepedt az ajka, a negyediknél azonnal megjelent a szeme alatt egy lila monokli.

Nem, nem akart rendesebb ember lenni, egy politikusnak nem az a dolga, hogy rendes legyen, küldetéstudata van, mely még a bőréből is kigőzölög, kicsit bűdös, kicsit undorító, de mindennek és mindenkinek ára van. Ezt ő tudta a legjobban.

Kicsikém, egy politikusnak nem az a dolga, hogy jó legyen, hanem, hogy kiépítse a rendszert, melyben mindenki megtalálja a helyét, melyben mindenki tudja, mi a dolga. A magasabb célokat nem értik, nem látják az emberek, de nem is kell érteniük, nem is kell látniuk, nekik csak az a dolguk, hogy végrehajtsák a parancsokat, ne kérdezzenek, csak álljanak be a sorba, magyarázta hüppögő feleségének. Ne bonyolítsd túl a saját életed te se!

Föstösné nem szólt, csak bólogatott, aztán kiment a műhelybe, a szögbelövő pisztoly tartályát feltöltötte szögek-

kel; az első szög, amit kilőtt, átszúrta Föstös Alfréd bal heréjét. A halottkém száz darab szöveget szedett ki a férfi testéből, Föstösné Geréb Cecília a kihallgatáson csak ült hallgatagon, arra a kérdésre pedig, hogy mi tettének oka, azt válaszolta, hogy kicsi korától kezdve imádta a sündisznókat, olyan csinos kis orruk és fényes gombszemük van, de neki csak egy patkány jutott.

Csepürágók

Bízd rám, főnök, majd én elrendezem ezeket a csepűrágókat; a kis hülyék azt hiszik, az utca a színpad, de majd átírom én a darabjukat! Azt mondod, nem írtam még egy darabot se? Nem, de ez nem probléma, megoldom ezt is, ha kell. Ne aggódj, nem lesz bajuk, egyébként is megünják ezt a lázadást hamar, nyámnyila társaság, egyik se volt katoná, nem bírják a terhelést, hamar itt lesz a tél, befagy a seggük, rohannak az anyjuk szoknyája mellé.

Dehogy, főnök, nem bántjuk őket, adunk mi a látszatra; a tanárokat egyszerűbb lesz megfogni, megfizetjük őket, de ha az nem használ, elzavarjuk mindet, majd a másod-, harmadvonalból biztos lesz jelentkező, aki tanítja őket. Mire? Az mindegy, lesznek órák, működik az egyetem, mindenki jól jár, senkinek sem lehet egy szava se. Színészkedni könnyű, mi ezt tudjuk nagyon jól, ugye, főnök? Jól van, nem beszélek, csak bízd rám, megbízható embereim vannak. Minek kellene pisztolyok és géppisztolyok? Csak a biztonság kedvéért, ha nem értene a szép szóból a csőcselék. Már elkészítettük a videókat, ha nemzetközi felháborodás lenne, ők lőttek először, jól látszik. Persze, főnök, nem lesz gond, egy ilyen nevetséges kis lázadás nem ingathatja meg a birodalmat. Be kell tartani és tartatni a törvényeket, a törvények mindenkire vonatkoznak. Bocs, főnök, csak vicceltem. Én egyébként is utálok a színházat!

Nem fontos emberek

Zuhogott az eső, Takács úr nagy, fekete esernyőjét kifordította a szél, eltörtek a filigrán fémpálcák, a vékony vászont úgy csapkodta a szél, mintha egy meglőtt holló veredne szárnyaival felette, ráadásul lekészte a buszt is. Este vacsorát akart főzni magának, de biztos volt benne, abból már nem lesz semmi, pedig rántott májat kívánt sült krumplival, ecetes paprikával. Ő egy nagyon szerencsétlen ember, mindig is az volt, de sosem elégedetlenkedett, viszonylagos egészségben megélt hatvannégy esztendőt. Volt benne jó is, bár egy sem jutott eszébe. Ám még élt, ez biztatónak tűnt.

Takács Dezső, szólalt meg váratlanul Isten; kék nadrag és fehér póló volt rajta, fehér szakálla gondozottan simult mellkasára, egyet kívánhatsz!; a mennydörgés az utolsó szavakat elnyomta, Takács Dezső azon gondolkodott, hogy még mit mondhatott a fehér hajú úriember. Otthon akarok lenni, felelte határozottan, Isten megcsóválta fejét, kívánhatnál egy szép házat, kocsit, netán sok pénzt is, most jókedvemben vagyok, teljesítem a kívánságodat! Azt tudnod kell, ha most hazatérsz, ott a Halál vár rád, dühös, mert megvárakoztattad, megitta a borodat, a hűtőszekrényedben lévő füstölt sajtot is megette.

Nem baj, nem sajnálom tőle, mosolyodott el az idős férfi, és ha engem vár, akkor ideje menni. De én életet kínálok neked!, mordult fel Isten.

Tudod, sokat imádkoztam hozzád, úgy gondoltam, te majd segítesz, de soha nem történt semmi, sosem teljesült egyetlen kívánságom sem, sőt, nem is szóltál hozzám soha. Miből gondolod, hogy most majd minden rendben lesz? Mert én vagyok az Isten! Bizonyítsd bel, vihogott Takács Dezső! Isten haragjában egy villámmal agyonsújtotta, nem bírta elviselni a pimaszságot és a hitetlenséget; abban a pillanatban ott termett a Halál. Megint az én ügyfeletem intéztet el, csapta össze dühösen tenyerét, pedig haladékot akartam neki adni!

Minek? Nem érdemelt ez semmit!

De, jó ember volt. Segítette az elesetteket, egyszer megmentett egy nőt, aki a Dunába akarta ölni magát, és otthon van az öreg kutyája, akit a sintér kezéből ragadott ki. Mi lesz most vele?

Majd lesz valami. Ez a Takács nem volt fontos ember, csak egy gyáva kispolgár. A Halál dühösen morgott valamit, de Isten rá se hederített; elég volt mára a munkából, jöjjön az élvezet. A Halál nem szólt semmit, csak szomorúan bámulta az ősz szakállú férfit, kár az emberekért, suttogetta maga elé.

Állásinterjú

Prizella Gizella megigazította melleit a passzos melltartóban, nagyot sóhajtott, aztán komoly elhatározással benyitott az ajtón. Az íróasztal mögött ülő férfi fel sem pillantott, elmélyülten körmölt egy kék kockás füzetbe, szálkás betűkkel, feltűnően egyenes sorokat hagyva a papíron. A nő közelebb lépett, megköszörülte torkát, akkor látta meg, hogy a lap alól halványkék vonalak ütnek át, egy szabályos sorvezető szélei kandikálnak ki a füzetből.

– Tud gépelni? – kérdezte mogorván.

– Jó napot kívánok! Természetesen, főnök úr – felelte Prizella Gizella.

– És szopni is tud?

– Igen, úgy gondolom.

– Mi az, hogy úgy gondolja? Tud, vagy nem tud?

– Tudok – bólintott Gizella, negyvennégy évének összes felgyülemlett fájdalma torkára tolult, képtelen volt lenyelni. Alkoholista férje jutott eszébe, aki néha megverte, néha kielégítette, ám többnyire csak hortyogott a kanapén a tévé előtt, pedig ő nagyon szép életet képzelt maguknak.

– Jól van, kimegyek a mosdóba, mindjárt jövök. A kormány meghatározta a nemi identitás fontosságát, a nők szerepét ebben az isteni tervben, melynek végrehajtásához feltétel nélküli lojalitást vár el minden munkatárstól. Maga ugyan kicsit öreg már, de hátha ezt tapasztalatával tudja ellensúlyozni.

– Hogy hívják magát?

– Gácsér Géza vagyok, az irodavezető

Prizella Gizella leült a kényelmes székre, kotorászott táskájában; este rakott krumplit fog készíteni, imádta a vékonyra szeletelt füstöltkolbászt, a hófehér főtt tojás darabokat, különösen azokat, melyek a tejföllel együtt aranybarnára pirultak.

Gácsér visszatért, az ajtót kulcsra zárta, megállt a széken ülő nő előtt, megoldotta nadrágszíját, egészen a bokájáig letolta nadrágját, majd a micimackós alsóneműjét is; ne féljen, vigyorgott, a felvételi procedúra sosem kellemetlen, ám a döntésnek mérhetetlen nagy a felelőssége.

Tartalom

Impresszum.....	1
Ajánlás.....	3
Előszó	5
Piacnap	6
Ellentmondás	7
Végakarat.....	8
„Nyuggerek”	9
Válasz	11
Szokásos kávé, sütemény.....	13
Vacsora.....	14
A szerelem mindent megold.....	15
A szeretet mindent legyőz	16
Kezesbárányok	17
Árleszállítás.....	18
Élettörténet.....	19
Arctalanul.....	20
Statisztika	21
Sorminták.....	22
Használati utasítás.....	23
Sírig tartó szerelem	25
Szócséplés helyett	26
Halálos szerelem	27

Zuhanás	28
Koncert.....	29
Együttműködés	31
A túlélés törvénye	33
Kiképzés.....	36
Ostya	38
Az utcasarkon	40
Boldog ember	41
Nincs új a Nap alatt.....	42
A szerelem örök.....	44
Semmit sem érnek a szavak	46
Adminisztrációs hiba	47
Elzárkózás	48
Boldogságkeresés nevű projekt.....	49
Hamis hangok.....	50
Hogyan is kell azt csinálni?.....	52
A bizonyosság.....	54
Egy reggel.....	55
Március	57
Okok és okozatok	59
Szégyen	60
Pótcselekvés	61
Eseménytelenül.....	62
Gondolattalanul.....	63

Piacon	64
Rendes magyar.....	65
Egy reggel.....	67
A toronyőr	69
A tökéletes élet	71
Rend lesz itt.....	73
Sündisznó-csináló	75
Csepürágók.....	77
Nem fontos emberek	78
Állásinterjú.....	80
Elérhetőségek.....	85

Elérhetőségek

Facebook oldal:

<https://www.facebook.com/jozsef.egervari.7>

Egervári József – versek, novellák és egyéb írások:

<https://www.facebook.com/Egervary>

Személyes blog:

<https://rejtjelesuzenet.blogspot.com/>